

Częstochowa

Klasztor Ojców Paulinów na Jasnej Górze, 42-225 Częstochowa, ul. Kordeckiego 2, tel. +48 34 377 77 77, e-mail: sanktuarium@jasnagora.pl, www.jasnagora.pl

To miejsce zna wielu ludzi na całym świecie, przede wszystkim z obecnością w klasztorze Ojców Paulinów na Jasnej Górze obrazu Matki Bożej Częstochowskiej, ikony Czarnej Madonny. Sanktuarium odwiedza corocznie średnio 4-5 milionów pątników z 80 krajów świata. Swoistym fenomenem religijnym i społecznym w skali ogólnoswiatowej są pielgrzymki piesze. Od czerwca do końca września przybywa tutaj pieszo ponad 200 000 pątników. Najdłuższe wśród 50 pielgrzymich szlaków prowadzących przez całą Polskę liczą ponad 600 kilometrów, a ich pokonanie zajmuje do 20 dni wędrówki. Najwięcej pieszych pielgrzymów przybywa do Częstochowy na święto Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny (15 sierpnia) oraz święto Matki Bożej Częstochowskiej (26 sierpnia). Ważnym świętem są również Jasnogórskie Dożynki – w każdą pierwszą niedzielę września na Jasną Górę przybywają rolnicy z przepięknymi, bogatymi wieńcami dożynkowymi, będącymi ukoronowaniem ich całorocznego trudu. Jest to najbardziej uroczyste i reprezentacyjne święto polskiej wsi. Częstochowa i Jasna Góra jest największym w świecie ośrodkiem pielgrzymkowym kultu Maryjnego. Można tu w szczególny sposób poznać historię i obrzędowość polskiego pielgrzymowania. Także w okolicach Częstochowy znajduje się kilka znanych i znacząco zapisanych w dziejach miejsc bogatych w tradycję, do których corocznie udają się rzesze pielgrzymów.

Gidle

Klasztor Ojców Dominikanów, 97-540 Gidle, Plac Dominikański 6, tel. +48 34 327 21 23, e-mail: gidle@dominikanie.pl, www.gidle.dominikanie.pl

Kamienna figurka Matki Boskiej z Dzieciątkiem, wielkości ludzkiej dłoni, jest najmniejszym koronowanym papieskimi koronami wizerunkiem w katolickim świecie. Wyorana z ziemi w 1516 roku, dziś umieszczona we wspaniałym drewnianym ołtarzu w otoczeniu obrazów upamiętniających cudowne uzdrowienia dokonane za jej wstawianictwem. Pozostaje pod opieką Ojców Dominikanów w Bazylice pod wezwaniem Wniebowzięcia Matki Boskiej – jednym z najświetniejszych obiektów sztuki architektonicznej XVII wieku. Gidelska Madonna cieszy się wszędzie sławą cudownej lekarki – uzdrowicielki chorych. Jest też patronką ludzi pracujących na ziemi i pod nią: rolników i górników. Co roku do gidelskiego sanktuarium przyjeżdża ponad sto tysięcy pielgrzymów z kraju i zagranicy. W obrębie klasztornych zabudowań znajduje się również Kalwaria Gidelska oraz klasztorne Muzeum. Będąc w Gidlach nie sposób pominąć XV-wiecznego, modrzewiowego kościoła parafialnego pod wezwaniem św. Marii Magdaleny oraz pochylić się nad pozostałymi po kartuzkiej pustelni pamiętkami, złożonymi w pustelniczych kryptach mieszczących się w kościele p.w. Matki Boskiej Bolesnej z XVIII wieku.

Święta Anna

Klasztor Sióstr Dominikanek, 42-248 Przyrów, Święta Anna Aleksandrówka 42, tel. +48 34 355 40 42, e-mail: swanna@dominikanie.pl, www.swanna.mniszki.dominikanie.pl

To miejsce ciszy i skupienia, bowiem wkraczamy do zakonu kontemplacyjnego, habitowego, do świata Sióstr Dominikanek klauzurowych. Pod ich opieką znajduje się drewniana, gotycka figurka św. Anny Samotrzeciej. Zwiedzić możemy barokowy kościół i połączony z nim klasztor zbudowany na planie czworoboku z wirydarzem, który zdobią dekoracje stiukowe z XVII wieku oraz XVIII-wieczne obrazy. Przed kościołem, wśród drzew znajduje się pomnik Tadeusza Kościuszki oraz drewniany krzyż powstańców z 1863 roku. Miejsce to było i jest ważnym punktem odpoczynku i modlitwy zmierzających na Jasną Górę pielgrzymów. Szczególnie dni Święta Anna przeżywa w okolicach 26 lipca każdego roku. Wówczas na wielkie święto przybywają tu rzesze wernych, a niewiele jest w Polsce tak malowniczych odpustów jak właśnie w Świętej Annie.

Mstów

Sanktuarium Matki Bożej Miłosierdzia we Mstowie, 42-244 Mstów, ul. Targowa 95, tel. +48 34 328 41 18, e-mail: parafia@sanktuariummstow.com, www.sanktuariummstow.com

To jeden z najstarszych ośrodków życia zakonnego w Polsce. Kanonicy regularni osiedlili się tutaj przed 1145 rokiem i założyli swój klasztor. W 1212 zwołano do Mstowa synod. Od XVII wieku sławy przysparzał miastu i kościołowi również obraz Matki Bożej uznany przez metropolitę gnieźnieńskiego za łaskami słynący. Obraz jest otaczany kultem do dzisiaj. Z nim związana jest śródowa nowenna maryjna, przed nim klękają nowożeńcy oraz rodzice z dziećmi po chrzcie. Obraz jest nieodłączną częścią dziedzictwa duchowego i materialnego mstowskiej ziemi. Do XVI wieku Mstów jako ośrodek miejski miał większe znaczenie niż Częstochowa. Będąc w Mstowie koniecznie zobaczyć trzeba: kaplicę cmentarną z 1620 roku z oryginalnymi XV-wiecznymi okuciami drzwi, zespół starych stodół, malowniczo położonych na południowym wzgórzu oraz skałę Miłosną nad brzegiem Warty.

Leśniów

Sanktuarium Matki Bożej Leśniowskiej, 42-310 Żarki, ul. Leśniowska 99, tel. +48 34 314 80 22, e-mail: lesniow@wp.pl, www.lesniow.pl

Kult Matki Bożej Leśniowskiej związany jest ściśle z kultem Matki Bożej Jasnogórskiej. W roku 1382 książę Władysław Opolczyk bezskutecznie poszukując wody w okolicy dzisiejszego Leśniowa, zwrócił się w modlitwie do Matki Bożej i uzyskał niezwykłą łaskę, bo nagle wytrysnęło obfite źródło, dające początek istniejącemu do dziś potokowi Leśniówka. W dowód wdzięczności pozostawił w kaplicy przy źródle drewnianą figurkę, którą wioził razem z obrazem Czarnej Madonny. Gotycka statua, wysoka na 70 cm, znajduje się dzisiaj w głównym ołtarzu sanktuarium i jest przedmiotem kultu. W 1967 roku została koronowana przez Prymasa Stefana Wyszyńskiego i Kardynała Karola Wojtyłę. Jest czczona jako patronka rodzin. Mają tu miejsce liczne łaski uzdrowień fizycznych i duchowych. Katalog łask prowadzony przez paulinów od 1706 roku wymienia ich kilkaset. Sanktuarium z zespołem klasztornym nowicjatu zakonu paulinów oraz Sanktuarium Matki Bożej z Cudowną Figurą Matki Bożej Patronki Rodzin stało się regionalnym ośrodkiem pielgrzymkowym.

Jura Krakowsko-Częstochowska

Jura to jeden z najatrakcyjniejszych turystycznie obszarów w Polsce. Geograficznie jest częścią Wyżyny Śląsko-Krakowskiej, ciągnie się 160-kilometrowym pasem od Wielunia do Krakowa, a jej średnia szerokość wynosi 20 km. O niepowtarzalnym pięknie Jury decyduje zróżnicowany krajobraz ze skalistymi wzgórzami, ostańcami, jaskiniami, malowniczymi wąwozami i bogatą roślinnością. Ten piękny krajobraz ma jeszcze jeden charakterystyczny element – ruiny średniowiecznych zamków warownych, stanowiących niegdyś linię obronną polskiego królestwa. Ciekawym i nieodłącznym elementem Jury są jaskinie, których jest tutaj około tysiąca. Można podziwiać w nich piękne formy naciekowe ukształtowane na przestrzeni setek lat. Największe skupiska jaskiń znajdują się w okolicach Ojcowa, Olsztyna, Podlesic oraz doliny rzeki Wiercicy. Tereny Jury znakomicie nadają się dla miłośników aktywnego wypoczynku. Czekają tu bowiem na nich oznakowane szlaki piesze, rowerowe, konne, kajakowe, centra wspinaczki skałkowej i speleologii. Miłośnicy przyrody odnajdą rzadkie okazy fauny i flory, a pasjonaci historii – zamki, dworki, stare kościoły oraz zabytki budownictwa drewnianego.

Zobacz, zwiedź koniecznie

KONOPISKA
Pole golfowe „Rosa Golf Club” 18-dolkowe, klasy mistrzowskiej, rozciąga się na powierzchni 90 ha. Położone jest ok. 14 km od centrum Częstochowy. Znajdują się tu dziesiątki sztucznie stworzonych pagórków oraz mniejszych i większych zbiorników wodnych. Pole spełnia wszystkie wymogi dla organizacji międzynarodowych turniejów.

MIRÓW – BOBOLICE
Ruiny zamków – bliźniacze zamki oddalone od siebie o 1,5 km ufundowane w XIV w. przez Kazimierza Wielkiego. Z zamków zachowały się fragmenty wież, szkielety pomieszczeń mieszkalnych oraz pozostałości po fosach otaczających mur obwodowy. W Bobolicach prowadzona jest obecnie rekonstrukcja zamku.

MORSKO
Stok narciarski z wyciągiem 400 m, sztucznie naśnieżany i oświetlony, nartostrada leśna o długości 600 m, wypożyczalnia sprzętu zimowego, lodowisko. W okolicach Morska warto zobaczyć **ruiny zamku „Bąkowiec”** oraz ostaniec skalny o nazwie Okiennik Mały z trudnodostępnym oknem, od którego wzięła się nazwa skały.

MSTÓW
Zespół klasztorny Kanoników Regularnych ufundował w XIII w. biskup Odrowąż. W barokowym kościele p.w. Wniebowzięcia NMP zbudowanym w 1748 r. znajduje się Obraz Matki Bożej Mstowskiej. Ołtarz główny wzorowany jest na ołtarzu jasnogórskim.

Szlak kajakowy Warta rozpoczyna się przy ul. Mirowskiej w Częstochowie (niedaleko Starego Rynku), a kończy we Mstowie. Wiedzie przez najpiękniejszą część biegu rzeki wśród – wysokich na ok. 40 – 60 m wzgórz jurajskich o stromych stokach.

OGRODZIENIC
Zamek Ogrodzieniecki w Podzamczu to najbardziej imponujące Orle Gniazdo spośród wszystkich zamków Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Usytuowany na Górze Janowskiego - najwyższym wzniesieniu Jury (504 m n.p.m.) - zbudowany z twardego wapienia i dolomitów przetrwał wieki, będąc długo niezdobytą twierdzą.

OLSZTYN
Ruiny zamku – położony najbliżej Częstochowy olsztyński zamek ufundowany został przez Kazimierza Wielkiego w połowie XIV w. Dziś widać pozostałości cylindrycznej wieży, budynku mieszkalnego, muru okalającego dziedziniec zamku dolnego i prostokątną wieżę „starościńską”. **Szopka Olsztyńska** „Betlejemowo pod strzechą” - mieści się w zabytkowej 100-letniej chałupie drewnianej. Zgromadzono tu ponad 800 figur wykonanych z drewna lipowego, z których 300 jest ruchomych. **Rezerwat Sokole Góry** – rezerwat leśny na pld. od Olsztyna o pow. 210,96 ha; obejmuje malowniczy zespół jurajskich wzgórz z licznymi skalami wapiennymi i jaskiniami.

PODLESICE
Centrum wspinaczkowe – w rejonie tym działa szereg ośrodków wspinaczkowych, organizujących różnego rodzaju szkolenia, posiadających własne wypożyczalnie sprzętu sportowego i bazę noclegową. Nad bezpieczeństwem wspinaczy skałkowych czuwa Jurajska Grupa Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. Wokół Podlesic znajdują się duże skupiska skał jurajskich: **Skały Rzędkowickie, Skały Podlesickie oraz Skały Kroczyckie z Górą Zborów**, tworzące z sąsiednim pasemkiem Kołoczyk rezerwat przyrody nieożywionej.

PORAJ
Zalew w Poraju o powierzchni 500 ha stwarza doskonałe warunki do uprawiania sportów wodnych. Zlokalizowane nad nim ośrodki wypoczynkowe oraz wypożyczalnie sprzętu wodnego zapewniają czynny wypoczynek na łodziach żaglowych, jachtach kabinowych, rowerach wodnych, nartach i kajakach.

RUDNIKI
Lotnisko Aeroklubu Częstochowskiego. Organizowane są na nim szkolenia: spadochronowe, paralotnicze, szybowcowe oraz samolotowe (do licencji turystycznej na samolotach: Cessna, Koliber i Zlin).

ŻŁOTY POTOK
Dworek Krasieński - wybudowany w 1829 r. w stylu klasykistycznym, mieści się w nim stała wystawa Muzeum Częstochowskiego poświęcona jednemu z najbardziej znanych polskich twórców romantyzmu - Zygmuntowi Krasieńskiemu i jego najbliższemu. **Pałac Raczyńskich** – z poł. XIX w.; obecnie mieści się w nim oddział Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego, wystawa przyrodnicza, a w parku pasieka i park dydaktyczny. **Rezerwat Parkowe** - rezerwat krajobrazowy na pld. od Żłotego Potoku (gm. Janów) o pow. 159,9 ha; malownicza dolina Wiercicy z zachowanymi w prawie naturalnym stanie lasami oraz ciekawymi formami skalnymi.

ŻAREK
Kupiecki Sądziec w Żareckiej Stodole. Nieopodal centrum Żarek znajduje się oryginalny zespół 32 murowanych XIX-wiecznych spichlerzy. W jednym z nich, zwanym Kupieckim Sądziem, prowadzona jest sprzedaż pamiątek i regionalnych produktów, połączona z pokazami: wyrobu ceramiki, rzeźbienia, walk rycerskich oraz degustacją regionalnych potraw.

Ważne telefony / Informacja

Miejskie Centrum Informacji	
42-217 Częstochowa, Aleja Najświętszej Maryi Panny 65, tel. +48 34 368 22 50, fax +48 34 368 22 60, e-mail: mci@czestochowa.um.gov.pl, www.czestochowa.pl	
Jasnogórskie Centrum Informacji	
42-217 Częstochowa, ul. Kordeckiego 2, tel. +48 34 365 38 88, fax +48 34 365 43 43 e-mail: jci@jasnagora.pl, www.jasnagora.pl	
Jurajska Informacja Turystyczna	
42-400 Zawiercie, ul. Piastowska 1, tel. +48 32 672 43 31, e-mail: centrala@jura-it.pl, www.jura-it.pl	
Związek Gmin Jurajskich	
42-440 Ogrodzieniec, Plac Wolności 42, tel. +48 32 673 33 64, tel./fax +48 32 673 37 98 e-mail: biuro@jura.info.pl, www.jura.info.pl	
Numery alarmowe	
Numer ratunkowy	tel. 112
Grupa Jurajska GOPR	tel. +48 34 315 20 00, +48 34 315 20 99
Tylko w sieci komórkowej: 985, 601 100 300	

Wydawca: Wydział Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Częstochowy
 ul. Śląska 11/13, 42-217 Częstochowa, tel. +48 34 370 71 00; fax +48 34 370 71 70
 www.czestochowa.pl; e-mail: info@czestochowa.um.gov.pl
 Projekt graficzny: Adam Markowski, zdjęcia: Sławomir Jodłowski, Jerzy Zygmunt, archiwum UM

